Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2014-2019

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

2018/2115(INI)

7.11.2018

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με τη σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου προς το Συμβούλιο και την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, σχετικά-με τον απολογισμό της συνέχειας που έχει δώσει η ΕΥΕΔ στην έκθεση του ΕΚ σχετικά με τη στρατηγική επικοινωνία της ΕΕ για την αντιμετώπιση της προπαγάνδας εναντίον της από τρίτους, δύο έτη από την έγκρισή της
(2018/2115(INI))

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Anna Elżbieta Fotyga

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 3

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

προς το Συμβούλιο και την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, σχετικά-με τον απολογισμό της συνέχειας που έχει δώσει η ΕΥΕΔ στην έκθεση του ΕΚ σχετικά με τη στρατηγική επικοινωνία της ΕΕ για την αντιμετώπιση της προπαγάνδας εναντίον της από τρίτους, δύο έτη από την έγκρισή της
(2018/2115(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου και της 18ης Οκτωβρίου 2018,

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 26ης Απριλίου 2018, με τίτλο «Αντιμετώπιση της παραπληροφόρησης στο διαδίκτυο: μια ευρωπαϊκή προσέγγιση» (COM(2018) 0236),

– έχοντας υπόψη τον Κώδικα Δεοντολογίας της ΕΕ για την παραπληροφόρηση, που δημοσιεύτηκε στις 26 Σεπτεμβρίου 2018,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 23ης Νοεμβρίου 2016, σχετικά με τη στρατηγική επικοινωνία της ΕΕ για την αντιμετώπιση της προπαγάνδας εναντίον της από τρίτους[1],

– έχοντας υπόψη την κοινή ανακοίνωση της Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και της Επιτροπής, της 6ης Απριλίου 2016, με τίτλο «Κοινό πλαίσιο για την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών: απόκριση της Ευρωπαϊκής Ένωσης» (JOIN(2016)0018),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Απριλίου 2016, σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Θεματολογίου για την Ασφάλεια για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την οικοδόμηση μιας αποτελεσματικής και πραγματικής Ένωσης Ασφάλειας (COM(2016)0230),

– έχοντας υπόψη τη μελέτη σκοπιμότητας του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Δημοκρατία σχετικά με τις πρωτοβουλίες των ρωσόφωνων μέσων ενημέρωσης στην Ανατολική Εταιρική Σχέση και επέκεινα με θέμα «Bringing Plurality and Balance to the Russian Language Media Space» (Επίτευξη πλουραλισμού και ισορροπίας στον χώρο των ρωσόφωνων μέσων ενημέρωσης),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Αντιπροέδρου της Επιτροπής/ Ύπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας, της 18ης Μαΐου 2015, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Ένωση σε ένα μεταβαλλόμενο παγκόσμιο περιβάλλον – Ένας πιο συνδεδεμένος, αμφισβητούμενος και πολύπλοκος κόσμος» και τις εν εξελίξει εργασίες για μια νέα Παγκόσμια Στρατηγική Ασφαλείας της ΕΕ,

– έχοντας υπόψη το σχέδιο δράσης της ΕΕ σχετικά με τη στρατηγική επικοινωνία, της

[1]ΕΕ C 224 της 27.6.2018, σ. 58.

22ας Ιουνίου 2015,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 113 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A8-0000/2018),

1. απευθύνει τις ακόλουθες συστάσεις στο Συμβούλιο και στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας:

Κατάσταση προόδου 2018 — Αντιμετώπιση του ηλεκτρονικού πολέμου

α) να λάβουν υπόψη ότι η ελευθερία του λόγου και της έκφρασης, καθώς και η πολυφωνία των μέσων ενημέρωσης, θα πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο των δημοκρατικών κοινωνιών, και να προσφέρουν τις καλύτερες διασφαλίσεις έναντι εχθρικής προπαγάνδας·

β) να εξετάσουν το ενδεχόμενο ανάπτυξης ενός δεσμευτικού νομικού πλαισίου τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε διεθνές επίπεδο για την αντιμετώπιση του υβριδικού πολέμου, συμπεριλαμβανομένων του κυβερνοπολέμου και του ηλεκτρονικού πολέμου, το οποίο αποδείχθηκε ότι είναι αναγκαίο, ιδίως λόγω των εχθρικών ενεργειών της Ρωσίας σε αυτούς τους τομείς·

γ) να στηρίξουν τον αυξανόμενο αριθμό κρατικών θεσμών, ομάδων προβληματισμού, ΜΚΟ που ασχολούνται με την προπαγάνδα και την αποπληροφόρηση, και να διασφαλίσουν ότι η στρατηγική επικοινωνία της ΕΕ θα καταστεί θέμα υψηλής προτεραιότητας στην ευρωπαϊκή ατζέντα· καλεί την ΑΠ/ΥΕ και την Επιτροπή να συμμετάσχουν πιο ενεργά σε αυτόν τον τομέα·

δ) να υπενθυμίσουν στα κράτη μέλη που εξακολουθούν να αρνούνται την ύπαρξη στρατηγικής προπαγάνδας ότι οφείλουν να την αναγνωρίσουν και να λάβουν προορατικά μέτρα για την αντιμετώπιση και την κατάρριψή της·

Είδη παραπληροφόρησης, αποπληροφόρησης και προπαγάνδας που απευθύνονται στην ΕΕ και τους γείτονές της

ε) να αναγνωρίσουν το έργο που επιτελείται σε διάφορα επίπεδα για τον προσδιορισμό των τύπων επιρροής και των εργαλείων που χρησιμοποιούνται κατά της ΕΕ και των γειτόνων της, και να μετατοπίσουν την προσοχή σε μια εις βάθος ανάλυση του αντικτύπου και της αποτελεσματικότητάς τους, προκειμένου να αναπτυχθούν μέτρα για την αντιμετώπισή τους·

στ) να επικεντρωθούν στη συνεχώς αυξανόμενη εξειδίκευση των εργαλείων που

χρησιμοποιούνται για τη διάδοση ψευδών ειδήσεων, συμπεριλαμβανομένων των νέων τρόπων διάδοσης της προπαγάνδας με τη χρήση πολλαπλών δικτυακών τόπων, διαδικτυακών πυλών και τηλεοπτικών σταθμών χαμηλού επιπέδου για τη διάδοση των βασικών ειδήσεων· εκφράζει την ανησυχία του για τις δραστηριότητες της Ρωσίας στο πλαίσιο αυτό·

Βιομηχανία και μέσα κοινωνικής δικτύωσης

ζ) να αποδώσουν ιδιαίτερη προσοχή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης τα οποία, παρά τις προσπάθειές τους για το αντίθετο, θεωρούνται το συνηθέστερο εργαλείο για τη διάδοση της αποπληροφόρησης και εχθρικής προπαγάνδας·

η) να ρυθμίσουν, από κοινού με τα κράτη μέλη, τις δράσεις των εταιρειών μέσων κοινωνικής δικτύωσης και να διασφαλίσουν την πλήρη διαφάνεια και τη λογοδοσία τους, ιδίως καθιστώντας δυνατή την αποκάλυψη της ταυτότητας και τον εντοπισμό όχι μόνο των δημιουργών, αλλά και των χορηγών του υποβληθέντος πολιτικού περιεχομένου·

θ) να ζητήσουν από τις εταιρείες κοινωνικής δικτύωσης να συνεργάζονται στενά με τις κρατικές αρχές σε όλες τις έρευνες σχετικά με την εικαζόμενη χρήση των πλατφορμών τους για εχθρικούς σκοπούς και να διενεργούν διαφανείς λογιστικούς ελέγχους των οντοτήτων που έχει διαπιστωθεί ότι διαδίδουν ειδήσεις που συνιστούν αποπληροφόρηση και προπαγάνδα·

ι) να λάβουν υπόψη ότι η απαγόρευση ύποπτων λογαριασμών ή η διαγραφή του ακατάλληλου περιεχομένου μπορεί να θεωρηθεί ως λογοκρισία και, ως εκ τούτου, να διασφαλίζουν ότι οι ενέργειες αυτές διεξάγονται με διαφάνεια, σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές και την κοινωνία των πολιτών, και με πλήρη επίγνωση των λόγων που δικαιολογούν αυτό το φαινόμενο·

Βέλτιστες πρακτικές

ια) να εξακολουθήσουν να ενισχύουν την ανθεκτικότητα και ικανότητα αντίδρασης σε απειλές σε πραγματικό χρόνο, να αναπτύξουν προ-ληπτικά μέτρα και να λειτουργούν προορατικά, αντί να αντιδρούν απλώς σε επιθέσεις που έχουν ήδη λάβει χώρα και να τις αναλύουν·

ιβ) να αποδώσουν ιδιαίτερη προσοχή όχι μόνο στη σημασία της κατάρριψης των ψευδών ειδήσεων, αλλά και στη σαφή απόδοση ευθυνών για τέτοιες επιθέσεις, μεταξύ άλλων αποκαλύπτοντας δημόσια τα στοιχεία των δραστών και των χορηγών τους αλλά και τους επιδιωκόμενους στόχους, καθώς και μετρώντας τον αντίκτυπο των επιθέσεων αυτών στο στοχευόμενο κοινό·

ιγ) να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και των εμπειρογνωμόνων στην περαιτέρω βελτίωση των μέτρων που αποσκοπούν στην εξακρίβωση των γεγονότων και στη αποκάλυψη περιστατικών αποπληροφόρησης, εμβαθύνοντας στην έρευνα και την ανάλυση της χειραγώγησης πληροφοριών·

Ευρωπαϊκές προσεγγίσεις

ιδ) να αναγνωρίσουν τα απτά αποτελέσματα που έχει επιτύχει η ειδική ομάδα «East StratCom»· να συνεχίσουν να στηρίζουν την ειδική ομάδα «East StratCom» της ΕΕ η οποία, από τη σύστασή της, έχει αντιμετωπίσει πάνω από 4 000 περιστατικά εκστρατειών παραπληροφόρησης σχετικά με ευρύ φάσμα θεμάτων·

ιε) να μετατρέψουν την ειδική ομάδα East StratCom σε πλήρως ανεπτυγμένη μονάδα και να παράσχουν επαρκείς οικονομικούς πόρους και προσωπικό που θα αυξήσουν σημαντικά το δυναμικό, την αποτελεσματικότητα και την ποιότητα των εργασιών της·

ιστ) να αντιμετωπίσουν τις υφιστάμενες ελλείψεις της ειδικής ομάδας East StratCom, συμπεριλαμβανομένης της έλλειψης περιφερειακής εμπειρογνωμοσύνης, του υψηλού ρυθμού εναλλαγής προσωπικού και της έλλειψης θεσμικής συνέχειας, και να διασφαλίσουν επαρκείς οικονομικούς πόρους και κατάλληλη οργανωτική δομή, καθώς αυτός είναι ο μόνος τρόπος για να εξασφαλιστούν ο πλήρης επαγγελματισμός, η αποδοτικότητα και τα αποτελέσματα·

ιζ) να καλέσουν τα κράτη μέλη που δεν το έχουν ήδη πράξει να ορίσουν δικούς τους εθνικούς εμπειρογνώμονες στην ομάδα δράσης «East StratCom»·

ιη) να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή των αντιπροσωπειών της ΕΕ εντός και εκτός της ΕΕ στην υποστήριξη του έργου της ειδικής ομάδας East StratCom, μεταξύ άλλων μέσω της μετάφρασης των δημοσιεύσεών τους σε τοπικές γλώσσες·

ιθ) να εστιάσουν στις υπό ένταξη χώρες και τους εταίρους της γειτονίας της ΕΕ, που βρίσκονται συχνά στην πρώτη γραμμή όσον αφορά την έκθεση στη ρωσική προπαγάνδα·

κ) να εντάξουν την αντιμετώπιση της στρατηγικής επικοινωνίας ως θέμα που επανέρχεται συνεχώς στην ημερήσια διάταξη και να προβούν σε περιοδική επανεξέταση της πολιτικής της ΕΕ για το θέμα αυτό·

κα) να προτείνουν στο επόμενο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και στην Επιτροπή να διατεθεί χωριστό χαρτοφυλάκιο στη νέα Επιτροπή για την αντιμετώπιση της στρατηγικής προπαγάνδας, με επαρκή στήριξη από εξειδικευμένο οργανισμό·

κβ) να συνδέσουν τα υφιστάμενα εθνικά και τοπικά εξειδικευμένα κέντρα, τις ομάδες προβληματισμού, τις ΜΚΟ και άλλους παράγοντες και φορείς που ασχολούνται με τη στρατηγική προπαγάνδα σε ένα πανευρωπαϊκό δίκτυο που θα συμβάλει στον συντονισμό των ενεργειών τους και θα συγκεντρώσει τα πορίσματά τους· να διαθέσουν επαρκείς πόρους στην επιχείρηση αυτή· τονίζει ότι το δίκτυο αυτό θα πρέπει να είναι ανοικτό σε ομοϊδεάτες εταίρους της ΕΕ·

Προστασία των εκλογών από εχθρική προπαγάνδα

κγ) να καταδικάσει απερίφραστα την παρέμβαση τρίτων στις εκλογές και τα δημοψηφίσματα, καθώς και τη χρήση «bot», «τρολ» και πλαστών λογαριασμών σε πολιτικές εκστρατείες· υπογραμμίζει την ικανότητα των

δημοκρατικών κοινωνιών να προβαίνουν σε κυρίαρχες πολιτικές επιλογές·

κδ) να ζητήσουν από τα κράτη μέλη να ανταλλάσσουν δεδομένα σχετικά με οποιαδήποτε ξένη παρέμβαση στις εκλογικές διαδικασίες και βέλτιστες πρακτικές για την αντιμετώπισή τους, προκειμένου να αυξηθεί η ανθεκτικότητα στις εν λόγω παρεμβάσεις·

κε) να ζητήσουν από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι εκλογικοί νόμοι λαμβάνουν υπόψη πιθανές απειλές που απορρέουν από επιθέσεις στον κυβερνοχώρο και εχθρική προπαγάνδα· τονίζει ότι οι νόμοι αυτοί θα πρέπει να τροποποιηθούν επαρκώς, ώστε να μπορούν να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά τις εν λόγω απειλές·

κστ) να ζητήσουν από τα κράτη μέλη να προσαρμόσουν τους εκλογικούς τους νόμους στις διαδικτυακές εκστρατείες και να παρακολουθούν και να αξιολογούν τα χαρακτηριστικά διαφάνειας σε σχέση με την πολιτική διαφήμιση που πραγματοποιείται από επιγραμμικές πλατφόρμες·

°

° °

2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει την παρούσα σύσταση στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή και στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας και, προς ενημέρωση, στην ΕΥΕΔ και στο ΝΑΤΟ, καθώς και στον Πρόεδρο, την κυβέρνηση και το κοινοβούλιο της Ρωσίας.